

Українську мову офіційно визнали літературною після видання «Енеїди» Івана Котляревського. Перший український "Буквар" видав у 1574 році у Львові першодрукар Іван Федоров. До наших днів дійшов лише один примірник книги, який був знайдений в 1927 в Римі. Зараз стародрук зберігається в бібліотеці Гарвардського університету

Одна з найвідоміших у світі різдвяних пісень – це «Щедрик», народна пісня, записана українським композитором Миколою Леонтовичем. Світ знає її як «Carol of the Bells» або «Ring Christmas Bells». Зазвичай на Youtube різні виконання «Щедрика» набирають мільйони переглядів.

Найбільше переказів серед українських творів має "Заповіт" Тараса Шевченка: його перевели 147 мовах народів світу. Найбільше псевдонімів мав поет Олександр Канський – свої твори він підписував 141 іменами, у Івана Франка було 99 псевдонімів, а письменник Осип Маковей користувався 56 вигаданими назвами.

За межами Європи українська мова має напівофіційний статус в США (округ Кук штату Іллінойс). Відомо, що округ Кук в штаті Іллінойс – це 16-й з найбільших у світі урядів місцевого самоврядування. В цьому окрузі проживає близько 5,5 мільйонів населення, до складу округу входить місто Чикаго разом з передмістями. Українська мова була обрана як одна з найбільш вживаних мов у даному районі.

Дієслова володіння у французькій та українській мовах

Буо Куассі Ерве (Кот-д'Івуар)

Науковий керівник – ст. викладач О.І. Артёмова

ХНАДУ

Проблема вивчення дієслів, які позначають поняття володіння актуальна в сучасному світі, так як смислове поле володіння відображає найрізноманітніші аспекти життя народу. Ми звернемося до поняття володіння у французькій та українській мовах і порівняємо ці поняття в двох мовах.

Можна сказати, що людина стає людиною тільки в тій ситуації, коли він з юних років засвоює рідну мову а разом з мовою і культуру свого народу. Досягнення людини в суспільстві залежать від того, наскільки добре він володіє словом, адже через слово до людини надходить величезна кількість інформації. Справа не тільки в тому, наскільки правильно розмовляє людина, а в тому, як глибоко він зміг проникнути в таємниці мови. Кожна мова має свій спосіб концептуалізації. Кожна мова має особливу картину світу, і мовна особистість повинна організовувати зміст висловлювання відповідно до даної картини. Через мову специфічно проявляється людське сприйняття світу. Мова - це один з найважливіших способів формування знань людини про навколишній світ. Мовна картина світу формує то, як ставиться людина до природи, тварин, до самого себе як елемента цього світу. Вона визначає ставлення людини до світу, його поведінку. Поняття картини світу будується на вивченні уявлень людини про світ. Це результат переробки інформації про середовище і людину. З цього випливає, що мовна картина світу людини залежить від фізичного і культурного досвіду і безпосередньо пов'язана з ним.

Дієслова володіння є одними з основних дієслів в будь-якій мові, в культурі будь-якого народу. Поняття володіння залежить від соціального ладу, господарського скарбу, нерозривно пов'язане з реальним життям. Таким чином, порівняльний аналіз дієслів володіння дозволяє виділити риси подібності та відмінності французького та українського менталітетів. У сучасній французькій мові можна виділити такі дієслова позначають поняття володіння: *acquérir, attraper, avoir, bénéficier, disposer, éprouver, (être) doué, -e, jouir, obtenir, posséder, prendre, sentir, tenir*.

Проаналізувавши ці дієслова володіння, можна скласти наступну структуру поняття володіння, яка відображає її бачення носіями французької мови та культури зараз:

"Володіти"

1) володіти, мати в розпорядженні, користуватися:

avoir, disposer, bénéficier, jouir ;

Cliquez ici pour bénéficier gratuitement de 24 mois de garantie.

2) володіти, мати в наявності, бути:

avoir, posséder, tenir ;

Il possède de nombreux tableaux précieux.

3) опановувати, купувати, позичати, захоплювати:

avoir, prendre, attraper, obtenir, acquérir ;

Il a acquis beaucoup de ses compétences à l'université.

4) відчувати почуття, емоції:

avoir, éprouver, sentir ;

Le garçon a éprouvé des sentiments très forts lors de son premier baiser.

5) обдурити, зрадити, вкрати:

avoir, attraper, posséder

tromper, duper, rouler, bernier, empaumer, entuber, emberlificoter, feinter (ці

слова можна віднести до неформальної мови, жаргону).

Je connaissais tous les trucs pour tromper tout le monde.

У сучасній українській мові категорія володіння представлена наступними лексичними одиницями – володіти, мати, мати у своєму розпорядженні, існувати, бути, мати в наявності, захопити, заволодіти, оволодіти, зайняти, охопити.

Таким чином, можна скласти наступну структуру поняття володіння в сучасній українській мові.

"Володіти"

1) володіти, мати

Хто володіє інформацією, той володіє світом.

Краще не мати ідеології, ніж не мати роботи. (Ернест Хемінгуей)

2) мати, існувати, бути, розташовувати, бути в наявності

У Бориса є молодша сестра.

3) захопити, оволодіти, заволодіти, зайняти

Бунтівники захопили владу в країні.

4) оволодіти, охопити (про почуття)

Коли ти обіймаєш людину, яку кохаєш, тебе охоплює таке тепле пухнасте почуття.

5) оволодіти

Порівнявши дієслова володіння у французькій та українській мовах, можна виділити основні ознаки, які організовують цю структуру:

1) процес оволодіння – стан володіння;

2) спосіб отримання – результат;

3) внутрішній світ людини – зовнішній, навколишній світ;

4) відторгнення об'єкта володіння – відсутність відторгнення об'єкта володіння;

5) застосування сили при оволодінні – відсутність застосування сили.

Проаналізувавши дієслова володіння у французькій та українській мовах, потрібно відзначити, наскільки розвинене поняття володіння, особливо те, яке пов'язане з незаконним придбанням або отриманням чогось нечесним чином. В українському ж мовою межі поняття володіння не так розвинені. На нашу думку, це пов'язано з правовим чинником. Французька культура сформувалася під великим впливом римської культури, а римська культура мала дуже чіткі юридичні та правові норми (Римське право). Тому поняття власності у французькій культурі сформувалося набагато раніше, ніж в українській, а якщо були сформовані поняття власності, то народ неминуче стикався і з порушенням цих прав, що знаходило своє відображення в мові (звідси дієслова *avoir, posséder, séduire, entuber, tomber*).

В українській мові для позначення поняття володіння можна використовувати також дієслово *бути*. У французькій мові переважно використовується дієслово *мати* в подібній ситуації. У сучасній українській мові дієслово *бути* використовується, щоб показати володіння якимось предметом, можливість розпоряджатися ним. У сучасній українській мові

дієслово бути використовується, щоб показати володіння якимось предметом, можливість розпоряджатися ним. Тоді як у французькій мові з факту наявності якогось предмета не слід право володіння цим предметом.

Багато дієслів у французькій мові, які відносяться до розмовної мови, жаргону, виникли у зв'язку з тим, що Франція набагато раніше, ніж Україна, випробувала на собі всі плюси і мінуси "дикого капіталізму". Капіталізм у Франції зародився за часів Великої французької революції в 17 столітті. Українське суспільство зіткнулося з реаліями "дикого капіталізму" набагато пізніше. У зв'язку з цим українська мова не розвинула ці межі поняття володіння.

Таким чином, дієслова володіння є одними з дієслів, які найбільш часто змінюються, тому що поняття володіння пов'язане з реальним життям, соціальним устроєм, культурою народу, його господарським укладом. З їх допомогою можна краще зрозуміти особливості французького і українського менталітетів.

Література:

1. Кононенко В. І. Українська лінгвокультурологія: Навч. посіб. / В. І. Кононенко – К.: Вища школа, 2008. – 328 с.
2. Лисиченко Л. А. Лексико-семантичний вимір мовної картини світу / Л. А. Лисиченко. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 191 с.
3. Словник синонімів: [Електронний ресурс] // Режим доступа: https://ukrainskamova.com/publ/slovnik_sinonimiv/21

Турецькі фразеологізми зі значенням «любов»

Дурак Абдуррахман (Туреччина)

Науковий керівник – доцент Т.М. Лагута

ХНУ імені В.Н. Каразіна

Фразеологія кожної мови – це скарбниця мудрості народу. Вони розповідають нам про історію, культуру, побут, досвід, цінності людей. Фразеологізми збагачують мовлення людини. Вони роблять мовлення живим, свіжим, довершеним і оригінальним.